

## Plenum

**Torsdag 9.11.2023 kl. 16.02—18.17**

### **2.1. Muntlig fråga om visstidsanställning (Elisa Gebhard sd)**

Muntligt spörsmål MFT 47/2023 rd

*Muntlig frågestund*

**Talman Jussi Halla-aho:** Ledamot Gebhard, varsågod.

*Debatt*

**16.03 Elisa Gebhard sd:** Arvoisa puhemies! Hallitus haluaa helpottaa määräaikaisten työ sopimusten solmimista siten, että enintään vuoden määräaikaaisuudelle ei tarvitsisi jatkossa olla mitään perustetta. Nuorten tulevaisuus työelämässä näyttää siis entistä epävarmemmalta. Luvassa on pätkätoita, ja ensimmäisen vakituisen työsuhteen saaminen viivästyy. Vakituisten työn puutteesta kärsivät jo nykyisin eniten nuoret ja naiset.

Samalla hallitus luo otollisen ympäristön raskaus syrjinnälle, jonka epäilyistä iso osa koskee jo nykyisin määräaikaista työsuhteita. Miten hallitus ajattelee, että määräaikaistyytyjen ketjutuksista kärsivät nuoret aikuiset uskaltavat jatkossa suunnitella elämänsä tai perheen perustamista? Työministeri Satonen, onko niin, että teillä ei ole vielä [Puhemies ko-puttaa] mitään konkreettista suunnitelmaa määräaikaisten työsuhteiden ketjuttamisen estämiseksi samalla, kun teidän politiikkanne lisää pätkätoita ja nuorten epävarmuutta tulevai- suuteen?

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

**16.04 Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siinä mie- lessä tässä kysyjällä oli hallitusohjelma luettu hyvin, että siinä on tosiaan kaksi puolta. Se ensimmäinen on se, että määräaikaisten työehtosopimukset on mahdollista tehdä ilman pe- rustetta vuodeksi, mutta siinä on myös maininta, että ketjuuntumiseen puututaan. Mutta tä- män lain valmistelua ei ole vielä edes aloitettu, kun meillä on nyt ollut muutamia muita asioita tapetilla työministeriössä. Eli tämä asia tulee sitten aikanaan menemään kolmikan- taiseen valmisteluun.

Mutta kun tässä kysyjä kertoi siitä, että tämä on nuorille hankala tilanne, niin sen näen kyllä osittain eri tavalla. Nimenomaan, kun helpotetaan sen ensimmäisen määräaikaisten työsuhteen palkkaamista, se edesauttaa nuorten pääsemistä kiinni työelämään. Se on sitten eri asia, että siihen ketjuuntumiseen pitää toki puuttua. Se on toinen kysymys.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää li- säkysymyksiä tähän aiheeseen liittyen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nouse- malla seisomaan. — Edustaja Gebhard, olkaa hyvä.

## Punkt i protokollet PR 54/2023 rd

**16.05 Elisa Gebhard sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Määräaikaisten työsuhteiden lisäämisen vaikutukset työllisyyteen ovat itse asiassa aika mitättömät. On todennäköistä, että määräaikaiset työsuhteet lisääntyvät vakituisten kustannuksella. Suomessa määräaikaisten työ sopimusten solmiminen ei muutenkaan ole erityisen vaikeaa — itse asiassa Suomessa on Euroopan maista neljänneksi eniten määräaikaisia työsuhteita. Määräaikaiset työsuhteet eivät tarjoa ihmiselle samanlaista taloudellista turvaa kuin vakituiset. Työministeri Satonen, oletteko te valmiit luopumaan tästä suunnitelmasta määräaikaisten työsuhteiden solmimisen helpottamiseksi, mikäli osoittautuu, että sen vaikutukset kohdistuvat juuri nuoriin samalla, kun työllisyysvaikutukset jäävät heikoiksi?

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Ministeri Satonen.

**16.06 Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten juuri edellisessä puheenvuorossa yritin sanoa, uskon, että nämä vaikutukset nuoriin ovat kyllä merkittävältä osalta nimenomaan sen suuntaisia, että se ensimmäisen työpaikan saaminen helpottuu.

Mutta näihin yksityiskohtiin, mitä tähän esitykseen liittyy, on liian aikaista ottaa kantaa, koska tosiaan lainvalmistelua ei ole vielä edes käynnistetty eikä ole edes tarkoitus nyt ihan heti käynnistää. Mutta sitten kun käynnistetään, niin perataan tämä asia huolellisesti läpi kaikilta osiltaan, myös ketjutuksen osalta.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

**16.07 Lauri Lyly sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on sotkenut ennätysmäisen nopeasti työmarkkinat Suomessa. [Välihuutoja — Kimmo Kiljunen: Pitää paikkansa!] Näistä esimerkkejä ovat työsuhteiden määräaikaistaminen, sairaussakot ja kaikki muut tällaiset ja erityisesti neuvottelutoiminnan sotkeminen — ne asiat, joihin ei hallituksen pitäisi puuttua ollenkaan. Kuitenkin yritetään helpottaa työllistymistä. Odottaisin, että hallitus puuttuu todellisiin työllistämisen esteisiin, jotka ovat osaaminen, [Välihuuto ja naurua oikealta] työpaikkojen kohtaanto-ongelma, työntekijän ja työpaikan kohtaanto-ongelma ja työkyky. Odottaisin niihin tulevia toimenpiteitä. Kysyisin työministeri Satoselta: mitkä ovat hallituksen toimenpiteet näihin todellisiin työllistämisen esteisiin?

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

**16.08 Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on sitoutunut tähän 100 000 työpaikan tavoitteeseen, ja se on keskeinen osa sitä, että Suomen julkista taloutta tasapainotetaan. Niille keinoille, joita nyt toteutetaan, on laskettu, erityisesti näille sosiaaliturvan uudistuksille, myöskin valtiovarainministeriön virkamiesarvio siitä, mitkä niiden vaikutukset tulevat olemaan työllisyyteen ja julkiseen talouteen.

En osta kyllä sitä argumenttia, että hallitus olisi sotkenut suomalaiset työmarkkinat. Me vain toteutamme sitä politiikkaa, joka on välttämätöntä, [Välihuutoja] jotta julkinen talous pidetään kunnossa ja tämä on hyvinvointiyhteiskunta myös tuleville sukupolville. [Juho Eerola: Oikein!]

## Punkt i protokollet PR 54/2023 rd

Se, minkä toki haluan, on se, että pystytään tekemään näitä tavoitteita mahdollisimman paljon yhteisesti, ja sen takia kutsuin eilen koolle työmarkkinaseminaarin, ja uskon ja toivon, että neuvottelut työmarkkinamallista lähtevät liikkeelle.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Peltonen, olkaa hyvä.

**16.09 Eemeli Peltonen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on perustellut työelämäänsä kohdistamiaan lukuisia heikennyksiä sillä, että ne ovat jo todellisuutta monissa Pohjoismaissa. Nyt olemme keskustelleet yhdestä näistä heikennyksistä eli määrälläisen työsuhteen solmimisen mahdollistamisesta ilman perustetta. Tämä heikennys kohdistuisi toteutuessaan ennen kaikkea nuoriin työelämässä ja sen kynnyksellä.

Kuitenkin tästä pohjoismaisesta vertailusta usein unohtuu se, että Ruotsissa on käytössä myös monia työntekijälle edullisia asioita, joista hallitus nyt vaikenee täysin. Ruotsissa on käytössä muun muassa järjestökanne, työntekijän tulkintaetuoikeus, paremmin rahoitetut työllisyyspalvelut työttömän tukena ja laajempi edustus työntekijöillä yritysten hallinnossa. Kysynkin työministeri Satoselta: voisiko hallitus nyt ottaa myös näitä osia pöydälleen muiden Pohjoismaiden työmarkkinamalleista ja tasapainottaa siten tekemäänsä politiikkaa reilummaksi?

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

**16.10 Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On totta, että monet tai lähes kaikki niistä uudistuksista, joita hallitusohjelmaan sisältyy, täällä työelämäosiossa ovat nimenomaan sellaisia, joita Ruotsissa on tehty. Myös se on totta, että Ruotsissa on joitakin asioita, joita meillä ei ole. Mutta myös Suomessa on joitakin asioita, joita Ruotsissa ei ole. Meillä on esimerkiksi yleissitovuus, jota Ruotsissa ei ole. Sitten, kun täällä edustaja Lyly puhui sairauslomapäivän omavastuusta, niin meillä se on tarkoitus tuoda niin, että siitä voidaan TESillä sopia toisin, kun Ruotsissa se on voimassa olevaa käytäntöä. Eli on olemassa paljon samanlaisuuksia, ja sitten on myös erilaisuuksia. Sillä tavalla näitä ei ihan yksi yhteen voi tietenkään verrata, mutta erityisesti tässä Ruotsin työmarkkinamallissa, josta eilen käytiin keskustelua, on todella paljon sellaisia osia, jotka voitaisiin Suomeen ottaa, ja toivon, että yhteisesti päästään eteenpäin siinä asiassa.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

**16.11 Petri Honkonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tosiasia on, että Suomi on elänyt viime vuodet niin hyvää työllisyyden ajanjaksoa, että meillä kyllä lähes kaikille työhaluisille ja työkykyisille töitä löytyy.

Meidän kansantaloutemme on kehittynyt tässä viime vuosina, oikeastaan jo vuosikymmeninä, siihen suuntaan, että pienet yritykset kantavat ison vastuun suomalaisten työllistämisestä ja myöskin meidän kansantaloudestamme. Nähdään myös, että tästä johtuen suhdanteet vaikuttavat suomalaisiin työnantajiin ja yrityksiin hyvin eri tavalla verraten Suomen historian aikaisempiin aikoihin. Tästä johtuen joustot, useat joustot, joita hallitus suunnittelee suomalaisille työmarkkinoille, esimerkiksi paikallinen sopiminen, ovat äärimmäisen tärkeitä suomalaisten työllistämiseksi ja näiden joustojen tuomiseksi yrittäjille — pystytään huomioimaan paremmin yritysten erilaiset tilanteet. Kysynkin nyt: kuinka

## Punkt i protokollet PR 54/2023 rd

esimerkiksi tämä paikallinen sopiminen etenee hallituksen valmistelussa, ja voidaanko yrityksille [Puhemies koputtaa] kertoa pian hyviä uutisia tästä?

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

**16.13 Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos erittäin hyvästä kysymyksestä. Tässä päästiin asian ytimeen. Suomen työmarkkinat ovat kehittyneet niin, että meillä yksinyrittäjien määrä on kyllä koko ajan kasvanut mutta sen sijaan työnantajayrittäjien määrä on merkittävästi vähentynyt, viimeisen kahden vuoden aikana 87 000:sta 78 000:een. Ja koska ne kaikkein potentiaalisimmat uudet työpaikat yksityisellä sektorilla syntyvät alle 50 hengen yrityksiin, niin hallituksen ohjelman lähtökohtana on erityisesti tämä, että siellä työllistämisen kynnyksestä alennetaan. Siellä tulee nimenomaan tämä paikallisen sopimisen ulottautuminen myös järjestäytymättömään kenttään. Työryhmätyö päättyy tammikuussa, ja keväällä se saadaan tänne eduskuntaan. Siellä on myös erittäin tärkeä yt-lain alarajan nostaminen 20:sta 50:een ja esimerkiksi se, että takaisinottovelvoite poistetaan alle 50 hengen yrityksiltä. Eli juuri tätä kohderyhmää on tavoiteltu. [Ben Zyskowicz: Hyvä kysymys ja hyvä vastaus!]

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

**16.14 Tytti Tuppurainen sd** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Nuorten asian pitäisi olla aivan valtiovallan erityissuojeluksessa. Tänä päivänä nuoria rasittavat monet huolet: ilmastohuolet, meneillään olevat sodat ja huoli omasta toimeentulosta. Teidän lupauksenne suomalaisille nuorille on ollut lähinnä se, että valtionvelkaa pienennetään [Ben Zyskowiczin välihuuto] ja että sen vastineeksi tulisi jotenkin satumaisesti uusia työpaikkoja — tavoite sinänsä hyvä. Mutta millaisia työpaikkoja te tarjoillette nuorille? [Oikealta: Oikeita!] Teidän kaavailemissanne työelämää heikentävissä uudistuksissa on tarkoitus tehdä irtisanomisesta aiempaa helpompaa eli heikentää työntekijän irtisanomissuojaa. Teidän kaavailemissanne uudistuksissa on tarkoitus tehdä määräaikaisten työsuhteiden laatimisesta entistä helpompaa eli tavallaan vakinaistaa pätikätyösuhteet. Tämä on se todellisuus, johon nuoret tulevat tullessaan ensi kertaa työmarkkinoille, siis entistä helpommin pätikätyöihin, entistä helpommin potkut. Haluaisin kysyä teiltä, arvoisa työministeri: [Puhemies koputtaa] miten te näette, että tämä luo nuorille uskoa tulevaisuuteen ja mahdollisuuksia [Puhemies koputtaa] perustaa oma perhe? [Ben Zyskowicz: Paremmin kuin jos ei olisi työtä ollenkaan!]

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

**16.15 Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä luulen, että tähän nuorten tulevaisuudenuskoon vaikuttavat monet muutkin asiat kuin pelkästään työmarkkinakysymykset, mutta vastaan nyt siihen, koska se on tässä omalla vastualueellani.

Tässä otettiin esimerkkinä tämä henkilökohtainen irtisanominen. Tällä hetkellä henkilökohtaiseen irtisanomiseen tarvitaan asiallinen syy ja painava syy. Jatkossa tarvitaan asiallinen syy. Tämänkään asian osalta lainvalmistelu ei ole vielä edes käynnistynyt, mutta kun se käynnistyy, niin kolmikantaisessa työryhmässä sitten määritellään ne lain perustelut, ja

## Punkt i protokollet PR 54/2023 rd

silloin selviää, mikä se todellinen vaikutus on. Mutta kun juuri edellinen kysyjä kysyi näistä pienten yritysten toimintaedellytyksistä, niin kyllä se on nimenomaan niin, että erityisesti pienissä yrityksissä yksikin virherekrytointi saattaa vaikuttaa koko sen yrityksen menestykseen ja sitä kautta myös niiden muiden ihmisten työpaikkoihin, jotka ovat siellä yrityksessä töissä. [Juho Eerolan välihuuto]

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Saramo, olkaa hyvä.

**16.16 Jussi Saramo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Asiantuntijoiden mukaan se, että on yksipuolisesti valittu yritysten puoli ja työntekijät pyritään pelottelemaan hiljaiseksi, ei luo yhtä ainutta työpaikkaa. Se on huono selitys. 200 euron sakko yksittäiselle työntekijälle ja vähintään 10 000 euron sakko ammattiosastolle silloin, jos todetaan — useinhan ei tiedetä, onko joku ilmaus oikeutettu vai ei. Te yritätte pelotella työntekijät nöyriksi, hiljaisiksi, jotta he eivät pitäisi puoliaan. Yksi tällainen on täällä mainittu irtisanomisten heikentäminen, että ei tarvittaisi enää painavaa syytä. Asiallinen syy voi olla vaikka se, että myöhästyy töistä, mutta onko kukaan sitä mieltä, että se on riittävän painava syy? Näitä sitten oikeudessa käydään läpi.

Mutta nostaisin tässä esimerkin. Perussuomalaisten eduskuntaryhmän puheenjohtaja Leena Meri totesi: ”Tämä on ala-arvoinen temppu. Hallituksen toiminta työehtojen polkemisessa ja työntekijä- ja työnantajajärjestöjen välien tahallisessa tulehduttamisessa ei ole Suomen eikä kenenkään suomalaisen etu.” Hän totesi: ”Perussuomalaisten kanta [Puhemies koputtaa] irtisanomissuojan heikennyksiin on muuttumaton. [Perussuomalaisten ryhmästä: Minuutti!] Nykyisin perussuomalaiset ei ole enää hallituksessa, [Puhemies koputtaa] ja sen kyllä huomaa!” Kun te olitte hallituksessa viimeksi, te heikensitte työnantajan asemaa. [Puhemies: Edustaja Saramo, minuutti on kulunut!] — Okei, kiitos. — Olisin kysynyt: mihin perustuu se usko, [Mauri Peltokangas: Törkeää käyttäytymistä! — Perussuomalaisten ryhmästä: Meni liian pitkälle!] että ottamalla työntekijän vastaisen kannan työpaikkoja syntyy lisää?

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

**16.18 Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koetan vastata vain asiapohjalta näihin kysymyksiin enkä ota kantaa yksittäisten puolueiden kannanottoihin, [Juho Eerola: Leena Meri mainittu!] ovat ne sitten tuoreita tai vanhoja tai mitä hyvänsä, vaan keskitytään nyt ihan tähän ydinasiaan.

Tässä mainittiin tämä 200 euron sakko, jonka työntekijä voi saada osallistumisesta laittomaan työtaisteluun. Käydäänpä tämäkin asia läpi, mitä tämä oikeasti tarkoittaa. Ensin on saatu aikaan työtaistelu, jonka työtuomioistuin toteaa laittomaksi, ja vielä sen jälkeen, kun työtuomioistuin on todennut lakon laittomaksi, työntekijä jatkaa sitä samaa, jo kertaalleen laittomaksi todettua lakkoa, ja sen jälkeen hän voi saada tämän 200 euron seuraamusmaksun. [Markku Eestilä: Mikä on täysin oikein! — Välihuutoja oikealta] Onko meillä jossakin muulla elämänalalla joku järjestelmä, että jos tietää, että koko ajan jatkaa laitonta toimintaa, siitä ei seuraisi itselle mitään rangaistusta? Tämähän kuuluu jo oikeuskäsitykseen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Asiallinen vastaus!]

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Viitala, olkaa hyvä.

## Punkt i protokollet PR 54/2023 rd

**16.19 Juha Viitala sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Työelämään kaivataan ennustettavuutta ja vakautta, ei epävarmuutta. Hallituksen suunnitelmat heikentävät palkansaajien asemaa ja lisäävät hallitsemattomia riskejä työmarkkinoilla. Hallitus aikoo muun muassa sallia määräaikaisten työsuhteet ilman perustetta, joten määräaikaisten työ sopimusten määrä tulee lisääntymään. Samalla määräaikaistuuksien ketjutus helpottuu lisäten työpaikkojen sisäistä eriarvoisuutta. Nämä muutokset muiden palkansaajiin kohdistuvien heikennysten lisäksi lisäävät eriarvoisuutta työelämässä. Määräaikaisten työehtosopimuksien lisääntyminen johtaa lisäksi siihen, että ihmiset lykkäävät perheen perustamista tai asunnon ostamista, koska näkyvyys tulevaisuuteen on heikko.

Teillä oli aikaa valmistella lakeja mutta ei selvästikään ollut aikaa miettiä asioita loppuun asti, muun muassa sitä, millä toimilla työehtosopimuksien ketjutusta voitaisiin estää. Kysyn, ministeri Satonen: miten hallitus aikoo varmistaa, että eriarvoisuus [Puhemies koputtaa] suomalaisessa työelämässä ei lisäännä, kun perusteettomat [Puhemies koputtaa] määräaikaisten työsuhteet lisääntyvät?

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

**16.20 Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vastaan tähän huoleen edelleen, että tämä asia tähän ketjuuntumiseen liittyen — joka on kyllä ihan todellinen — on ihan totta, ja se on nimenomaan julkinen sektori, [Perussuomalaisten ryhmästä: Oho!] jonka tehtävissä tätä ketjuuntumista useimmiten tapahtuu. No, se, millä tavalla sitä sitten voidaan ehkäistä tai vähentää, on asia, joka siellä kolmikantaisessa työryhmässä täytyy miettiä.

Mutta edelleen korostan sitä, että tässä asiassa on kaksi puolta: se, että me helpotetaan sitä ensimmäisen määräaikaisen työsuhteen aloittamista ja työntekijän palkkaamista, ja se tulee varmasti tarkoittamaan, että on enemmän niitä ihmisiä, jotka pääsevät ensimmäisen kerran siihen työsuhteeseen, ja sitten niiden osalta, jotka ovat jo töissä ja olleet pidempään töissä, täytyy löytää ratkaisuja tähän ketjuuntumiseen, ja toivon, että siinä voidaan tehdä yhteistyötä myös opposition kanssa.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

**16.21 Timo Suhonen sd** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Työministeri on todennut aiemmin salissa, että työllisyys on ollut hyvällä mallilla mutta työtuntien määrää tulee lisätä, ja samalla hallitus kuitenkin heikentää irtisanomissuojaa. Hallitus haluaa siirtää osa-aikaisia työntekijöitä kokoaikaisiksi niin, että työttömyysturvasta hallitus on leikkaamassa suojaosuuden 300 euroa, ja samaan aikaan valtakunnassamme on yli 100 000 vastentahtoisesti osa-aikatyötä tekevää, jotka haluaisivat tehdä kokoaikaista työtä. Hallitus mahdollistaa perusteettoman, peräti vuoden mittaisen määräaikaisen työ sopimuksen, ja samaan aikaan hallitusohjelmassa lukee, että työ sopimusten ketjutus ei saa lisääntyä. Arvoisa työministeri, miten johdonmukaiseksi koette hallitusohjelmakirjauksen ja tulevien päätösten vaikutukset, ja mitä luulette, miten esimerkiksi juuri työelämään tulevat nuoret kokevat nämä edellä kuvaamani ristiriidat kirjauksissa ja päätöksissä?

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

## Punkt i protokollet PR 54/2023 rd

**16.22 Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jos me katsotaan sitä, mitä suomalaisessa työelämässä on tapahtunut ennen ja jälkeen koronan, niin sitä työmäärää, jonka sata suomalaista teki ennen koronaa, tarvitaan nyt tekemään 107 suomalaista, koska meillä osa-aikatyö on niin paljon kasvanut, ja lisäksi monet ovat lyhentäneet työaikaansa joko omasta tahdostaan tai sen takia, ettei ole ollut mahdollista saada enempää töitä. On ihan välttämätön asia, että me saadaan entistä enemmän ihmisiä tekemään kokoaikaitöitä. Se on totta, että alat ovat tässä erilaisia. Aivan varmasti kaupan alalla on vaikeampi saada kokoaikaisia työsuhteita kuin vaikka terveydenhoidon alalla, jossa tehdään muuten todella paljon osa-aikaista työtä, vaikka siellä on erittäin paljon kokoaikais-takin työtä tarjolla. Tämäkään ei ole helppo asia, mutta ilman muuta meidän kannustinjär-jestelmän pitää toimia niin, että se kannustaa ottamaan vastaan kokoaikaista työtä.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Werning, olkaa hyvä.

**16.23 Paula Werning sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Määräaikaisten työ-suhteiden helpottaminen vaikuttaa kokonaisvaltaisesti nuorten tulevaisuuteen ja pahim-millaan vahvistaa yhteiskunnan polarisaatiota. Nuorten ansiotason nousu suhteessa aiem-pien sukupolvien tulokehitykseen ei ole mikään itsestäänselvyys. Hallituksen pitäisikin rohkeasti myöntää, että määräaikaistyylojen helpottaminen heikentää ylisukupolvista oi-keudenmukaisuutta. Työministeri Satonen, miksi haluatte toimillanne kiihdyttää epäoi-keudenmukaista sukupolvipolitiikkaa työelämässä?

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

**16.24 Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siltä osin olen kyllä kysyjän kanssa eri mieltä, että määräaikaisten työsuhteiden helpottaminen joh-taisi polarisaation lisääntymiseen. Päinvastoin, se edesauttaa sitä, että saa sen ensimmäi-sen työsuhteen. Mutta siinä olette kyllä oikeassa, että se, että on jatkuvia määräaikaistyyloja työ-suhteita toinen toisensa jälkeen, eli tämä ketjuuntuminen tulee, tuo epävarmuutta, joka var-maan heijastuu sitten muuallekin elämään. Sen takia meidän pitääkin löytää tähän sellai-nen malli, että ensimmäinen työsuhte voi ilman perustetta olla pidempi kuin nyt määräai-kaisena mutta samaan aikaan pystytään vastaamaan siihen ketjuuntumiseen. Silloin me ol-laan mielestäni sellaisessa tilanteessa, että me edesautetaan työmarkkinoille pääsyä mutta huolehditaan siitä, että heidän, jotka jo siellä ovat, tulevaisuutensa on turvatumpi.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Ja viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liit-tyen, edustaja Gebhard, olkaa hyvä.

**16.25 Elisa Gebhard sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksella ei ilmei-sesti ole selkeää käsitystä siitä, miten suunnitelmanne vaikuttavat juuri nuoriin ihmisiin. Kysyin, onko teillä suunnitelmaa estää määräaikaisten työsuhteiden ketjutusta, mutta sitä ei ilmeisesti ole. [Perussuomalaisten ryhmästä: On, se sanottiin äsken!] Lopputulemasta olette kuitenkin jo päättäneet eli määräaikaisten työsuhteiden lisäämisestä. Toistan kysy-myksen: oletteko te valmiit luopumaan tästä uudistuksesta, mikäli osoittautuu, että sen vai-kutukset kohdistuvat erityisen kipeästi juuri nuoriin ihmisiin?

## Punkt i protokollet PR 54/2023 rd

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

**16.26 Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Kiitos! Kiitos kysymyksestä. Olen tässä yrittänyt jo perustella, minkä takia tämä hallitusohjelmakirjaus on mielestäni varsin toimiva ja nimenomaan niin, että se edesauttaa sitä, että nuoret saavat sen ensimmäisen työpaikan ja pääsevät työmarkkinoihin kiinni tai esimerkiksi valmistumisen jälkeen ensimmäiseen oman alan työpaikkaan, mistä näissä määräaikaissa työsuhteissa usein on kyse.

Mutta näitä yksityiskohtia siihen, millä tavalla tämä toteutetaan ja miten tähän ketjuuntumiseen puututaan, meillä ei todellakaan vielä ole, koska lainvalmistelu ei ole asiasta millään lailla käynnistynyt. Mutta siinä yhteydessä, kun tämä laki etenee kolmikantaiseen työryhmään, se on nimenomaan tämän työryhmän tehtävä löytää ratkaisu näihin molempiin asioihin ja laatia ne yksityiskohdat, minkä myötä se sitten etenee tänne eduskunnan käsittelyyn.

Frågan slutbehandlad.